

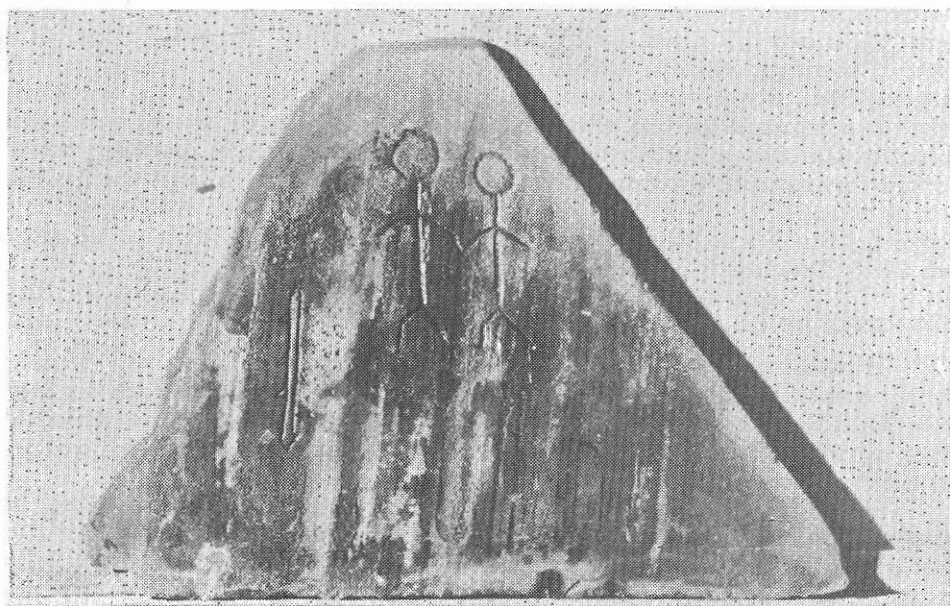
ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ "ΚΩΣΤΑΣ", ΟΡΟΥΣ ΣΑΡΑΚΗΝΟ — ΠΗΛΙΟΥ ΒΟΛΟΥ

Αριθμός Σπηλαιολογικού Μητρώου 2.984

Υπό Ι. ΙΩΑΝΝΟΥ

Ίστορικό και θέσις σπηλαίου.

Τò σπήλαιο ήταν γνωστό στον βοσκò Κώστα, πρòς χάρη του τò σπήλαιο ονομάσθηκε «Κώστας», ò ίδιος υπέδειξε τήν θέση του σπηλαιòυ στον κ. Ν. Βελησιώτη και τὰ άλλα δύο μέλη τῆς σπηλαιολογικῆς ομάδος του Βòλου κ.κ. Γ. Πατινάρη και Κ. Παναγιωτόπουλου. Τòν Νοέμβριον του 1964, σέ επίσκεψή της, ή σπηλαιολογική ομάδα, στο σπήλαιο ανέκάλυψε τήν πλάκα από σχιστόλιθο, òπου

Ἡ πλάκα, από σχιστόλιθο, με τις χαραξές, δυò ανθρώποι πιασμένοι από τò χέρι.
Ἄριστερὰ σχῆμα με πολλές αἰχμές.

Φωτογρ. Ἄννας Πετροχειλου

εἶναι χαραγμένα πάνω της δύο φιγοῦρες ανθρώπων και ἕνα σχῆμα με πολλές αἰχμές. Ὁ κ. Σ. Βασαρδάνης, Δ/ντῆς Τουρισμοῦ Μαγνησίας, τηλεφωνικῶς με εἰδοποίησε και πραγματοποιεῖται επίσκεψή μου τὴν 15-11-1964, òπου ἔγινε ή φωτογράφιση, μετρήσεις για τὴν χαρτογράφιση και σημειώθηκαν διάφορα στοιχεῖα για τὴν μελέτη του σπηλαιòυ. Συγχρόνως επισκέπτεται τò σπήλαιο ò κ. Δημ. Θεοχάρης, Ἐφορος Ἀρχαιοτήτων Βòλου, μαζί με τὴν σπηλαιολογική ομάδα του Βòλου.

Τò σπήλαιο βρίσκεται σέ απόσταση 150 μ. από τò σπήλαιο Σαρακηνό,

2.224. Ἡ προσπέλαση στὸ σπήλαιο «Κώστας» γίνεται ἀπὸ τοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους Σαρακηνὸ ἀπὸ τὸ ἴδιο μονοπάτι ποὺ φτάνει κανεὶς στὸ σπήλαιο Σαρακηνὸ μὲ πορεία μισῆς ὥρας. Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου δὲν εἶναι ὀρατὴ ἀπὸ ἀπόσταση. Σημάδι εὐρέσεώς της εἶναι σύνολο ἀπὸ βράχους λευκοῦ ἀσβεστόλιθου δεξιὰ καὶ πάνω 150 μ. περίπου ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ Σαρακηνοῦ. Ἡ προσπέλαση στὸ σπήλαιο μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀπὸ τὸ χωριὸ Μακρυνίτσα μὲ πορεία σαράντα πέντε λεπτῶν.

Τὸ σπήλαιο.

Ἡ εἴσοδός του εἶναι ἀνοιγμα μήκους 1,5 μ. καὶ πλάτους 0,5 μ. Στὸ κέντρο τῆς ἐπιφανειακῆς εἰσόδου ὑπάρχει βράχος ποὺ αἰωρεῖται στὸ κέντρο καὶ στηρίζεται στὶς δύο πλευρὲς τοῦ ἀνοίγματος τῆς εἰσόδου. Τὸ κατ' εὐθείαν γραμμὴ μήκος τοῦ σπηλαίου εἶναι 17 μ. Συνολικὰ ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τῆς εἰσόδου κατεβαίνουμε 5,5 μ. Τὸ σπήλαιο χωρίζεται σὲ τρία τμήματα. α) Τὸ τμήμα τῆς εἰσόδου μὲ μήκος 3,5 μ., πλάτος 1 μ. καὶ ὕψος ὀροφῆς ἀπὸ 1 μ. ἕως 2,80 μ. Ἀριστερὰ στὸ τέλος τοῦ τμήματος τῆς εἰσόδου ὑπάρχει ἔσοχὴ μήκους 3,5 μ., πλάτος γύρω στὰ 0,5 μ. καὶ ὕψος ὀροφῆς 2 μ. Στὸ βάθος τῆς ἔσοχῆς βρέθηκε ἡ πλάκα μὲ τὶς χαραῖξεις. β) Συνεχίζεται τὸ σπήλαιο ἀπὸ ἓνα κατηφορικὸ θάλαμο μήκους 10 μ., μεγαλύτερο πλάτος 3 μ. καὶ μὲ ὕψος ὀροφῆς 2,5 μ. Τὸ δάπεδόν του εἶναι ὄλο φερτὰ ὑλικά ἀπὸ πέτρες καὶ ἄμμο. Ἡ ὀροφή του καὶ τὰ τοιχώματα εἶναι στολισμένα μὲ λιθωματικὸ ὑλικό, ὑπάρχουν στὴν ὀροφή σταλαχτίτες καὶ σταλαχτιτικὰ παραπετάσματα. Στὸ κέντρο τοῦ θαλάμου ὑπάρχει μικρὴ κοιλὴ μὲ πᾶχος 0,30 μ. Χ 0,30 μ. γ) Τὸ τέλος τοῦ θαλάμου εἶναι διχαλωτὴ ἔσοχὴ μήκους 3,5 μ. Τὰ τοιχώματά της καὶ τὸ δάπεδο εἶναι στολισμένα μὲ λιθωματικὸ ὑλικό. Στὴν ἀρχὴ ὑπάρχει στρῶμα ἄμμου στὸ δάπεδο.

Παρατηρήσεις :

Ἡ πλάκα μὲ τὶς χαραῖξεις κατετέθη στὸ Μουσεῖο τοῦ Βόλου καὶ θὰ μελετηθῆ ἀπὸ τὸν κ. Δημήτριο Θεοχάρη. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ σὲ σπήλαιο τῆς Ἑλλάδος βρίσκεται τέτοιο ἀντικείμενο. Ἐὰν ἀποδειχθῆ ὅτι εἶναι παλαιολιθικὴ ἡ πλάκα, τότε ἔχουμε σημαντικὰ ἀποτελέσματα καὶ συμπεράσματα γιὰ τὴν ὅλη προϊστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ πλάκα παρουσιάζει μὲ τὴν τεχνικὴ τῆς χαραῖξεως, δύο φιγοῦρες ἀνθρώπων πιασμένων ἀπὸ τὸ χέρι. Στὴν ἀριστερὴ πλευρὰ τῆς πλάκας διακρίνεται σχῆμα μὲ πολλὰς αἰχμὲς, σὰν βέλη. Ἡ τεχνικὴ μὲ τὴν ὁποία ἔχουν γίνῃ οἱ χαραῖξεις ὁτὸν σχιστόλιθο δὲν διακρίνονται, διότι γιὰ λόγους καθαρισμοῦ ἀπὸ τὴν σπηλαιολογικὴ ὁμάδα ἐτοποθετήθη ὄξυ πάνω στὴν πλάκα τὸ ὁποῖο κατέστρεψε τὰ ἴχνη τῆς τεχνικῆς, δηλαδὴ εἶναι ἀδύνατο νὰ καταλάβῃς μὲ ποῖο ἐργαλεῖο ἔγιναν οἱ χαραῖξεις τῶν σχεδίων. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος τῆς μικρῆς ἀμφιβολίας τοῦ ἂν πράγματι ἡ πλάκα εἶναι παλαιολιθικὴ ἢ νεολιθικὴ καὶ τὰ σχέδια ποὺ ἀπεικονίζει. Πιστεύεται ὅτι σύντομα θὰ ἔχουμε στὰ χέρια μας στοιχεῖα τοῦ ἂν ὑπάρχουν καὶ ἄλλα τέτια ἀντικείμενα στὸ σπήλαιο, ἀπὸ τὶς ἀνασκαφὲς ποὺ προτίθεται νὰ κἀνῃ σὲ αὐτὸ ὁ Ἔφορος Ἀρχαιοτήτων τοῦ Βόλου κ. Δημήτριος Θεοχάρης.

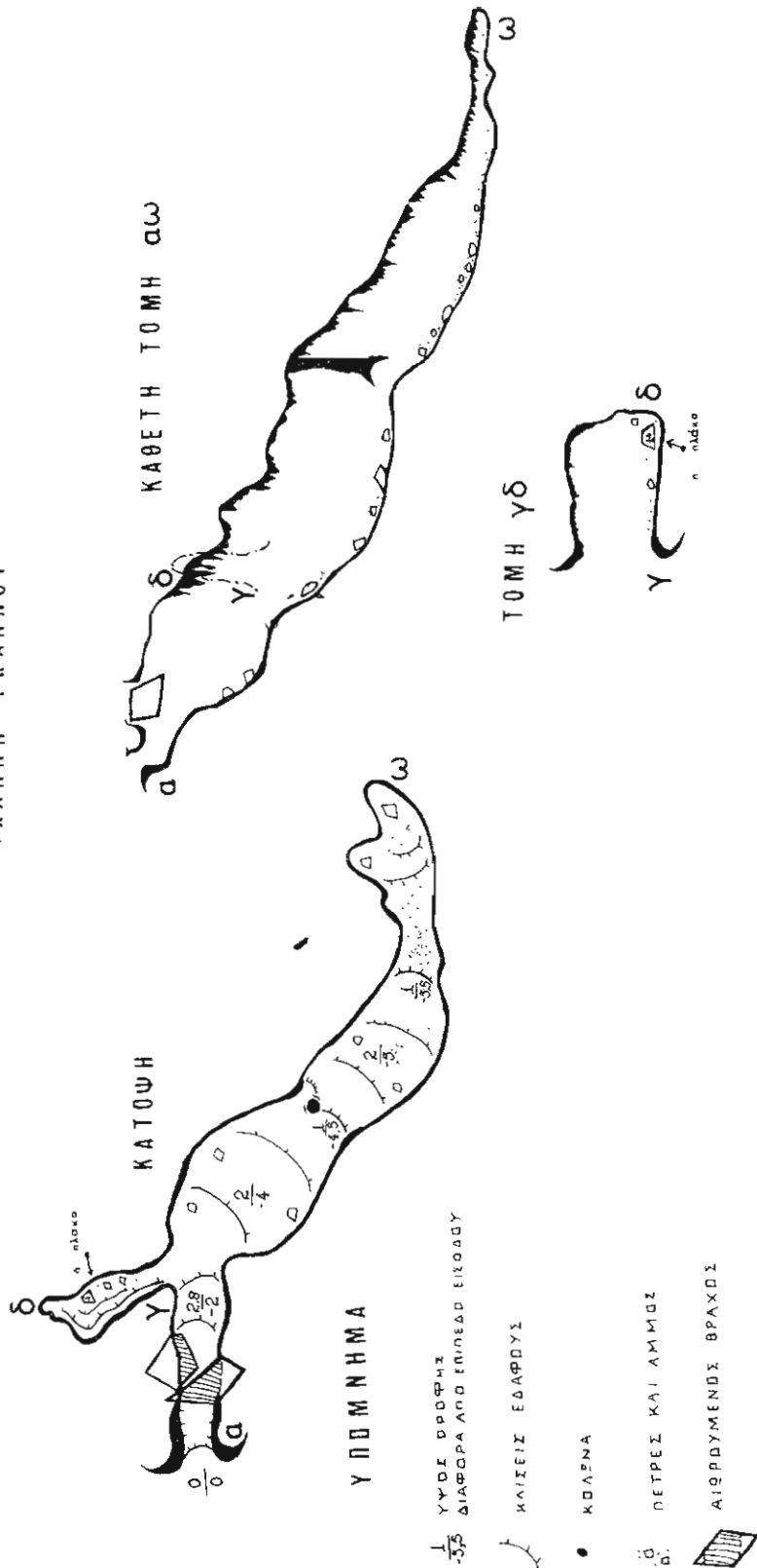
Τὸ σπήλαιο «Κώστας» δὲν θεωρεῖται τουριστικὸ, διότι ἔχει πολὺ μικρὸ μήκος καὶ εἶναι δύσκολη ἢ προσπέλασή του καὶ ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ δημόσιο δρόμο καὶ τὸ χωριὸ Μακρυνίτσα.

Ἀπὸ σπηλαιολογικῆς πλευρᾶς παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ὁ λίθος, καὶ αὐτὸς κατεστραμμένος, λιθωματικὸς του διάκοσμος.

ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΩΣΤΑ ΣΑΡΑΚΗΝΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

ΑΡΙΘ. ΣΠΗΛ. ΜΗΤΡΩΟΥ 2.984 ΚΑΙΜΑΞ 1:100

ΙΩΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ἀπὸ τὴν ἀρχαιολογικὴ πλευρὰ παρουσιάζει μεγάλο ἐνδιαφέρον. Μὲ τὶς ἀνασκαφὲς σὲ αὐτὸ θὰ δοθοῦν διασαφηστικὰ ἀποτελέσματα γιὰ τὴν σημασίαν τῆς πλάκας ποὺ βρέθηκε μέσα στὸ σπήλαιο. Τὸ εὔρημα μὲ τὶς χαράξεις χαιρετίσθηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχαιολόγους καὶ ἐφημερίδες σάν ἓνα σπουδαῖο σημάδι γιὰ τὴν προϊστορία, μὰ καὶ εἶναι τὸ πρῶτο ποὺ ἀνακαλύπτεται στὴν Ἑλλάδα.

Γενικῶς τὰ σπήλαια τῆς περιοχῆς τοῦ Βόλου παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον. Ἀκόμα δὲν ἔχουμε στοιχεῖα γιὰ τὸ ποῦ ἀκριβῶς εἶναι τὸ περίφημο ἄντρο τοῦ Κενταύρου Χείρωνα. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο θὰ πρέπει νὰ γίνουν συστηματικὲς καταγραφὲς καὶ ἐξερευνήσεις ὅλων τῶν σπηλαίων τῆς Μαγνησίας.

Ἀθήνα — 21 Νοεμβρίου 1964